

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul III. N. 137.

Constanța, Duminică 24 Septembrie 1895.

20 bani număr

Constanța 23 Septembrie 1895

Funcționarii și militari

În discursul său din 1862, cu ocazia desbaterii cestiunii țăranilor, marele istoric și bărbat de stat, Mihail Cogalniceanu, spune că majoritatea deputaților boieri din Moldova nu considerau pe țăranii ca *români* ci ca robi, cumpărați și aduși de boieri, de peste hotare.

În Muntenia, cuvântul de *român* era odată sinonim cu acela de sclav, care se putea vinde și da de zestre, după împrejurări.

Din fericire pentru țară s'a stărpiț acea buriană de importanță streină, care desparte pe fiit aceleși țeri în desmosteniți și privilegiați, dar a răsărit în locul ciocoismul modern, funcționarismul, a cărui tiranie, ori lingușitorie, sunt tot atât de abrutizătoare, tot atât de periculoase ca a vechilor arhonți și poslujnici.

Funcționarul a înlănțuit adî tota viața publică și privată. Nu poți face nimica, nu te poți mișca, nu poți munci, nu poți nici rîde nici plînge, fără amestecul său; iar dacă ești puternic, nu poți face un pas fără să calci peste trupurile lor prosternate.

Alfa și Omega, în statul actual al României libere și constituționale, sunt funcționarul și militarul.—Producătorii țerii, cari 'i hrănesc pe toți, cari plătesc totul, nu creștează mai mult în ochii lor de cât Felahii Egiptului, demni numai de a admira de departe strălucirea galonelor și fireturelor acestor Begi ai civilizației moderne.

Serbarile din urmă ne-a procurat ocaziunea a vedea în mare, ceea ce zilnic experimentăm în mic.

Poporul, din toate unghiurile Dobrogei, se strînge cu decile de mil la Cernavoda, să vadă, să aclame pe iubiții sei suverani, pe Mama răniților și muribunților de la Plevna, pe Doamna Românilor, care pentru prima oară vizitează această Românie, și, după o zi de vară întreaga în arsita sôrelui, în prējma locului, pleacă înapoi, pe înopțite, fără să fi avut ocaziunea a se înviora de un singur zîmbet al grațiosei noastre Regine

Sequestrate de protipendada funcționaricească, pîna la orele 6 noaptea, n'a fost dat Maiestăților Lor să vadă și să salute sutele de steaguri și numeroșele delegațiuni ale comunelor dobrogene, toată ziua înfipite pe marginile unei alee a platoului unde se celebra inaugurarea și sfințirea Podului Regele Carol I.

Atâtea pregătiri de septamîni, atîta drum, atîta cheituaia de serbatore, atîta entuziasm, numai spre a vedea podul, la a cărui construcție populația Dobrogei asistă de cinci ani, e o decepțiune ce ar fi trebuit zdrobită numai în capetele celor ce și-a rezervat singuri, și numai pentru ai lor, accesul la locul de înaltă bucurie a Maiestăților Lor.

Un autor german a dis la o epocă istorică: „Deutsche Fürsten, wacht über euren verblendeten Adel“.

Să șicem și noi umilul și adîncul nostru cuget: Maiestate, veghiați asupra militarismului și funcționarismului; poporul e strivit de greutatea lor!

Ceea ce s'a petrecut, în mare, la Cernavoda, s'a repetat în mic la Constanța. În toate preocupățiunile, în toate programele serbarei, numai funcționarul și militarul, pare că MM. LL. au voit să-l vadă tot numai pe el, și iar pe el.

La gara, la biserică, la pala-

tul de recepție, la bastimentele din port, nici o persoană din lumea neoficială. Aceleși figuri pretutindenea.

Vedînd aceasta lipsă a manifestațiunilor spontanee, M. Sa Regina tuturor, pururea prevenitoare și curtenitoare, a dat o Prea-Înaltă lecție de bună-cuviința, deschizînd cu amîndouă mîinile porțile largi ale salonului de recepție Carol I, primind la 7 ore pe ori-cine a dorit să vadă pe Maiestățile și Altețele Lor Regale.

Cîte-va dîmne din societatea privată, cîte întîmplător s'a găsit în drumul grabiților mesageri ai dispozițiunii Regale, au fost primite de Suverani cu cea mai mare bucurie și afabilitate, cîia o fac MM. LL. ori de cîte ori au ocazie a se întîreține cu omeni din popor.

Suveranii la Constanța.

Sîmbătă, înainte de plecare, MM.LL. vizitînd bisericile Armeană, Greacă și Giamia principală, au fost întîmpinate de Clerul respectiv, un număr public, cu profesorii și copiii școlilor confesionale, cari au oferit MM. LL. buchete de flori.

La biserica armeană, d-nele Gh. Frenkian Gr. Grigoriu și A. Zambadgian au oferit Augustilor Suverani cîte un prea frumos buchet de flori, iar după terminarea oficiului divin, d-l Ilie M. Grigoriu, în numele comunității, a rostit următoarea cuvîntare, impresionînd foarte mult pe M. Sa Regina, care a strîns cu obicînuita-i afabilitate mîna cuvîntătorului. Iată cuvîntarea:

Sire,

Inaugurarea podului pe Dunăre, cea mai măreață lucrare de artă făcută sub glorioasa Domnie a Majestății Văstre, a umplut de bucurie inimile întregului popor român.

Națiunea armeană din Dobrogea credincioasă Tronului și Dinastiei române, împărtășește din suflet aceste

sentimente de bucurie și dorește ca A-Tot-Puternicul Creator să Vă țină sănătoși ani îndelungați pe Tronul României, împreună cu Augusta și scumpa Voastră soție, ca și de aci înainte să mai Inaugurați încă lucrări menite la prosperarea frumoasei României.

Doamnă,

Pentru prima oară Dobrogea are distinsa onoare a primi în sinul ei pe Regina României.

Inimile tuturilor Dobrogenilor tresăltă de bucurie și națiunea armeană și exprimă simțimentele de iubire și admirațiune pentru grațioasa Suverană a României, și în un singur glas strigă: Bine ați venit Majestate!

Sire, Doamnă,

Măreață este ziua când Suveranii Țerei se află în mijlocul poporului Lor iubit.

Fericit este poporul când în mijlocul său se află Suveranii săi iubiți.

Inscrisă cu litere de aur va fi ziua de astăzi pentru națiunea armeană, și în care Majestatea Voastră a onorat cu prezența Lor acest templu.

Națiunea armeană, fericită sub Domnia Majestatei Voastre, strigă într-un glas:

Să trăiască Regele Carol I!

Să trăiască Regina Elisabeta!

Să trăiască AA. LL. Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria, Moștenitorii Tronului României!

Să trăiască Principele Carol!

Să trăiască Principesa Elisabeta!

Să trăiască Dinastia!

Să trăiască România!

De aci Cortegiul porni înainte spre biserica greacă.

* *

Dela biserica «Schimbarea la față» a coloniei grece, unde mai multe copile au oferit MM. LL. buchete de flori, cortegiul regal, porni spre a merge la gîmnia principală din oraș, unde întreaga colonie turcă, adunată împreună cu toți copiii școlilor de ambele sexe, așteptau sosirea Suveranilor, primindu-i cu entuziaste strigări de: «Să trăiască Suveranii noștri! Indata ce MM. LL. Regele și Regina, împreună cu Augustii Oaspeții, luară loc în gîmie, sadiul citi rugăciunea următoare:

«Ne rugăm lui Dumnezeu pentru că ne găsim sub stăpânirea Marelui nostru Rege Carol I.

«Ne rugăm și pentru venirea în

Dobrogea a Majestatei Lor și pentru întreaga Dinastie, ca Dumnezeu să le dăruiască viață lungă și fericită.

«Pentru buna și definitivă terminare și pentru Inaugurarea marelui pod de peste Dunăre.

«Încă ne rugăm ca cât va fi lumina, Regele nostru Carol I, Dinastia și întregul popor român să fie lăudați! Amin,

«Ne mai rugăm și pentru toți dregătorii Țerei, cari au contribuit la facerea podului peste Dunăre; pentru lesnicioasa terminare a cheiului din Constanța, care va începe în curînd.

«Încă ne rugăm ca Dumnezeu, Părintele Cereso, să faciliteze calea Măritului nostru Rege spre facerea multor îmbunătățiri pentru mărirea Patriei și prosperitatea poporului Său.

«Ca Dumnezeu să-i dăruiască viață lungă și fericită M. S. Reginei, AA. LL. Principele Ferdinand și Principesa Maria, cum și AA. LL. Principele Carol și Principesa Elisabeta.»

Iar predicatorul, care este și preotul gîmiei, rosti următoarele cuvinte în limba română:

Sire,

«Sosirea Majestatei Voastre în acest oraș este pentru noi una din cele mai plăcute

«Astăzi totă națiunea musulmană din acest județ se simte mai veselă ca în tot-d'una de vizita cu care Majestatea Voastră a bine-voit a ne onora.

«Cu toții ne vom ruga, dorind sănătate Majestatei Voastre: Regele Carol I, Reginei Elisabeta, Altețele Lor Regale Principele Ferdinand, Principesa Maria, precum și Principilor Carol și Elisabeta.»

După care Augustii Suverani bine-voiri a vorbi cu mai multe persoane din notabilii coloniei turce, și în urmă plecară din gîmie în mijlocul celor mai vechi dovede despre devotamentul și iubirea ce întreaga populațiune turcă poartă Regelui.

* *

O delegațiune a comunităților Izraelite, compusă din d-nii M. Buies, I. Rozanis și Hazan, a înmănat M-Sale Regelui, următoarea adresă de omagiu:

Sire,

Astăzi Țera întreagă și în special orașul nostru serbează cu entuziasm încoronarea Operei măreață săvârșită

sub auspiciile Majestatei Voastre Inaugurarea podului peste Dunăre; Prin acest act Majestatea Voastră ați adăugat o nouă pagină frumoasă în istoria glorioasă a Domniei Majestatei Voastre, deschidînd un nou debuşeu comerțului care va lua un avînt puternic pentru dezvoltarea avuției naționale. Realizarea promisiunii date de Majestatea Voastră orașului nostru, că va deveni un port maritim de o însemnătate europeană este deja un fapt îndeplinit și Constanța în scurt timp va putea rivaliza cu porturile maritime ale altor popoare, va fi cheia marelui trafic dintre occident și orient.

Comunitatea Izraelită, vădînd și ca via parte la această serbare națională, salutându-Vă de buna venire, vine a depune la picioarele Majestatei Voastre omagiile sale de recunoștință și profund devotament asigurându-Vă că suntem gata ori cînd a sacrifica viața și averea noastră pentru dinastie și patrie.

Să trăiești Majestate.

Să trăiască M. S. Regina.

Să trăiască Alteța sa Regală Principele Ferdinand.

Să trăiască Alteța sa Regală Principesa Maria.

Să trăiască familia Regală.

PADURILE DOBROGEI

Studiu asupra sistemului de exploatare

DE
PETRE GRIGORESCU 5
SILVICULTOR
(Urmare).

Lucrarea, ce se impunea serviciului silvic român, era continuarea acestui sistem.

Traducerea greșită, discomplectă, nespecificarea dimensiilor și înlocuirea unor tace, era prognosticul cel mai bizar de ce avea să se întâmple în viitor.

Fără a se schimba sistemul, nici că era necesitate, materialul uscat fiind abundent s'au modificat tarifele: la 1 Iulie 1879 reparându-se erorile din primul tarif și urcându-se simțitor prețurile tocmăi la anul; la 1 Ianuarie 1881, introducându-se minimum de lungime la lemnăria de lucru (8 coți) și suprimându-se biletele annale; iar la 1 Ianuarie 1882, când, de bună seamă uscăturile devenind rare, s'a dat voie a să tăia și lemne verzi pentru foc, cu prețul unificat de 3 lei carul și 18 fr. stînginii cubice.

Facultatea acordată de a se tăia verdituri pentru foc, din nenorocire fără nici o restricțiune, durînd până la începutul anului 1886, a avut consecințele cele mai fânestre. Tot stejeretul dezvoltat și ridicat în timpul de 4-5 ani de protecțiune, a

„UNIREA“

Societate generală de Asigurare Mutuală
DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin Înaltul Decret Domnesc sub No. 1536 după deciziunea consiliului de miniștri dela 27 Iunie 1877.

Monitorul oficial No. 160 din 16 (28) Iulie

Acastă societate de proprietate asigură, contra incendiului, imobile, fie construite de zid, paianță sau gard, fie acoperișul lor cu tinichea, olane, șindriță, trestie, etc. Plata asigurării e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de cât la celelalte Societăți, cari fac o speculă din premiile asigurațiilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului:

Mobile, Mărfuri, Produse, Pae și Nutrețe în Sire, Stoguri, Căi pe Cimp Liber și în Magazii.

Societatea „Unirea“ mai face asigurări asupra „Vietei“ în toate combinațiunile uzitate și anume:

- a). Asociațiuni mutuale de supraviețuire.
- b). Asociațiuni mutuale cu produs minimal garantat și cu participare de 85 la sută.
- c). Contra-asigurării cu 8 la sută dobândă și fără dobândă.
- d). Capitaluri fixe în cas de deces cu beneficiul etății.

e). Asigurări temporale și
f). Rente viagere în diferite combinațiuni.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindină“, precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mări și corpuri de vase, toate aceste asigurări „Unirea“ le face cu premii reduse.

Informațiunile și prospecte se dau în București, la Direcțiunea generală str. Doamnei No. 2, iar în districte la agențiilor respective din orașe.

Direcțiunea generală

Societății de Asigurare mutuală Unirea

ANUNCIU

Se aduce la cunoștința Onor. Public, că am înființat un mare deposit de:

CARBUNI DE PEATRA

— Cardiff prima calitate. —

Fiind în stare a concura cu orice alt deposit atât în privința calității cât și a prețului. Sperăm că onor. Public ne va da preferență.

Depozitul se află în fața gării.

Cu stimă, GAMBACRI

Braila — Galați — Sulina — Constanța

Pentru orice informațiuni a se adresa la Însărcinatul nostru,

Enrico Ravignani — Constanța.

„Trei lei carul (lemn de foc) este a dice trei-zece de lei stănginul din picior: căci cu actualele drumuri și căruțe, prin cele mai multe locuri, abia din zece căruțe poți face un stăngin cubic....“

În Braila și Galați lemnele erau 14—24 lei stănginul calcie.

Din punct de vedere cultural și financiar, practica de o iarnă cu parchetele, a dat rezultatele cele mai urite. Iată ce să dicea în raport în astă privință: va urma

Informațiune

D-lu Vasile M. Cogălnicean, prim redactor la vechiul ziar „Românul“, în articolul de fond intitulat Dobrogea al numărului de la-21 corect, se ocupă de provincia noastră, cerând abolirea legilor excepționale și intrarea Dobrogei sub regimul legii comune.

D-lu Cogălnicean se ocupă adese în coloanele acelu autorizat organ al liberalismului român de „Certiunea Națională“, pe care o tratează cu destulă competență, polemizând cu cele mai mari diare ale Buda-pestei.

Felicităm pe d-l Cogălnicean pentru ardentul său patriotism, moștenire a lui strălucitului său părinte.

G. M. Grigoriu

Papetaria Librăria și Tipografia

„UNIVERSALA“

No. 36 piața independenței No. 36

CONSTANȚA

Domnule Primar,

În vedere că deja am primit mai multe comenzi de la onor. Părinții rurali din țară pentru imprimare și registre necesare școlilor primare după program, m'am decis a înființa un deposit de aceste imprimare strict

necesare unei școle ale de băieți și fete; precum:

100 coli hârtie adese tipărită — 1—75
100 plicuri idem — 1—20
1 Registru cu mandate de plată
jurnal de casă
cu chitanțe 3

Registre de înscrierea elevilor	1—50
1 Registru de atestate	3—00
1 „ Cataloge	1—25
1 „ de chemare	1—25
50 State de leși pentru Minister	1—25
1 Registru retribuția leșilor	1—25
1 „ de intrare și scirea hârtiilor	2—
1 „ de presena Învățătorilor	3—50
1 „ de matricole 150 elevi	3—50
24 foi statistice form. F.	1—
100 situațiuni școlare	4—
Raporte pentru trimiterea statelor	% 2—50
1 Condiță de expedie	—80

cu 10 la % Rabat

Aceste imprimare sunt strict necesare pentru o școală rurală și sunt lăsate de Minister în sarcina Comunelor; — și numai ast-fel am riscat de a înființa un deposit de aceste imprimare cu prețurile foarte a convenabile; la comanda D-v. le înaintez mediat franco cu ramburs sau contra mandatului postal.

Bine voiti, vă rog, D-le Primar, a'm face comanda mai din timp pentru a și cât trebuie să pun în lucrare spre a le putea trimite mai înainte de deschiderea anului școlar 1895-96.

În speranță că voi fi onorat cu comanda D-v, dacă săi putea chiar cu prima Posta, vă rog a primi stima și respectul ce vă păstrez.

G. M. Grigoriu
Librar și Tipograf
CONSTANȚA